

रयत शिक्षण संस्थेचे
राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज, कोल्हापूर
शारीरिक शिक्षण विभाग
बी. ए.- भाग ३, सेमिस्टर ५
पेपर नं. ७ आरोग्य शिक्षण

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडा

१. आरोग्याविषयीचे लोकांचे ज्ञान व आरोग्याच्या संदर्भात त्यांच्या वागण्याच्या पद्धती यांतील दरी साधण्याचे काम ----- करते.
अ) सामाजिक शिक्षण ब) शारीरिक शिक्षण **क) आरोग्य शिक्षण** ड) यापैकी नाही
२. आरोग्य म्हणजे केवळ रोगाचा अभाव नसून शारीरिक, मानसिक आणि -----रित्या पूर्णतः चांगले असण्याची स्थिती होय.
अ) भावनिक ब) बौद्धिक **क) सामाजिक** ड) अध्यात्मिक
३. आरोग्य –अनारोग्य वर्णपंक्तीचा सर्वोच्च बिंदू म्हणजे ----- होय.
अ) सकारात्मक आरोग्य ब) आजारांपासून मुक्तता क) सौम्य आजारपण **ड) मृत्यू**
४. ----- हा आरोग्यावर परिणाम करणाऱ्या समाज-अर्थशास्त्रीय घटकांपैकी एक आहे.
अ) आरोग्य सेवा **ब) शिक्षण** क) लोकसंख्या ड) पर्यावरण
५. समुदायाना किंवा गटांना दिल्या जाणाऱ्या आरोग्य शिक्षणास ----- आरोग्य शिक्षण असे म्हणतात.
अ) सांघिक **ब) सामुदायिक** क) सार्वजनिक ड) सामाजिक
६. ----- हा समाजाचा पायाभूत घटक आहे.
अ) शाळा **ब) घर** क) दवाखाने ड) आरोग्यकेंद्रे
७. आरोग्य शिक्षणामध्ये ----- चा समावेश होतो.
अ) लसीकरण ब) संसर्गजन्य रोगनियंत्रण कार्यक्रम
क) परिसर स्वच्छता **ड) वरीलपैकी सर्व**
८. खालीलपैकी ----- हा घटक आरोग्यावर परिणाम करतो.
अ) व्यवसाय ब) वर्तणूक क) शिक्षण **ड) वरील पैकी सर्व**
९. खालीलपैकी ----- हा घटक आरोग्यावर परिणाम करतो.
अ) अनुवांशिकता ब) वातावरण क) आर्थिक स्थिती **ड) वरील पैकी सर्व**
१०. ----- हे आरोग्य शिक्षणाचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.
अ) व्यक्तीचा सर्वांगीण विकास करणे **ब) आरोग्यास पोषक असा दृष्टीकोन मिळवून देणे**
क) सामाजिक आरोग्य उत्तम ठेवणे ड) उत्तम आरोग्य सुविधा परवून देणे

११. आरोग्य शिक्षण लोकांना खालील गोष्टी शिकवते.

- अ) आरोग्याचा प्रचार करणे ब) आरोग्याची देखभाल करणे
क) आरोग्याचे संवर्धन करणे **ड) वरीलपैकी सर्व**

१२. लहान मुलांना प्रारंभिक आरोग्य शिक्षण -----मधूनच दिले जाते.

- अ)घर** ब) शाळा क) अंगणवाडी ड) यापैकी काहीही नाही

१३. शालेय आरोग्य कार्यक्रमांमध्ये ----- चा समावेश होतो.

- अ) समुपदेशन ब) आरोग्य नियम क) प्रतिबंधात्मक उपाय **ड) वरीलपैकी सर्व**

१४. चिकनगुण्या या रोगाचे निदान करण्यासाठी - ----- ही चाचणी केली जाते.

- अ) **एलिझा चाचणी** ब) RT-PCR क) CBC ड) RA टेस्ट

१५. क्षयरोगाच्या उपचारासाठी ----- ही उपचार पद्धती वापरली जाते.

- अ) DIT **ब) DOT** क) DAT ड) DET

१६. कोविड-१९ हा रोग होऊ नये म्हणून ----- ही लस दिली जाते.

- अ) कोरोना व्हाक्सीन **ब) कोविशिल्ड** क) कोविड व्हाक्सीन ड) बी. सी. जी.

१७. स्वाइन फ्लू या रोगाला -----साली जागतिक आरोग्य संघटनेने जागतिक महामारी म्हणून जाहीर केले.

- अ) २००९ **ब) २०१०** क) २०१५ ड) २०१८

१८. खालील पैकी कोणता रोग रक्ताद्वारे संक्रमित होतो.

- अ) कोविड -१९ ब) स्वाइन फ्लू **क) एड्स** ड) टी बी

१९. स्वाइन फ्लूचा विषाणू हवेत ----- तास जिवंत राहू शकतो.

- अ) २ तास ब) ६ तास **क) ८ तास** ड) १२ तास

२०. खालील पैकी कोणता रोग कोरोना विषाणूद्वारे संक्रमित होतो?

- आ) प्लेग ब) मलेरिया **क) कोविड -१९** ड) टी बी

२१. सामाजिक आरोग्याची खरी सुरुवात -----आरोग्यापासून होते.

- अ) वैयक्तिक **ब) कौटुंबिक** क) शारीरिक ड) सामाजिक

२२. विकसनशील देशात व्यक्तीच्या आरोग्यविषयक समस्यासाठी कारणीभूत असणारे घटक ----- हे होत .

- अ) वाढती लोकसंख्या ब) दारिद्र्य क) बेकारी **ड) वरील पैकी सर्व**

२३. खालीलपैकी -----हा घटक आरोग्यावर परिणाम करतो.

- अ) अनुवांशिकता ब) लिंग क) आर्थिक स्थिती **ड) वरील पैकी सर्व**

२४. स्वाइन फ्लू हा रोग -----या विषाणूमुळे होतो.

- अ) कोरोना **ब) H1N1** क) DENV ड) कोविड

२५. डेंग्यू हा रोग -----या विषाणूमुळे होतो.

- अ) कोरोना ब) H1N1 **क) DENV** ड) कोविड

२६.-----हा चिकनगुनियाचा विषाणू आहे.

अ) कोरोना ब) H1N1 क) DENV ड) **CHIK V**

२७.कोविड -१९ हा रोग ----या विषाणूमुळे होतो.

अ) कोरोना ब) H1N1 क) DENV ड) कोविड

२८.चिकनगुनिया या आजाराचा प्रसार ----- या डासामुळे होतो.

अ) एडीस इजिप्ती ब) इजिप्त एडीसी क) एन्डी इजिप्ती ड) एपीस इजिप्ती

२९.----या आजारात तीव्र स्वरूपाची सांधेदुखी होते.

अ) मलेरिया ब) डेंगू **क) चिकनगुनिया** ड) स्वाइन फ्लू

३०.शाळा महाविद्यालयात मुला-मुलींची -----वेळा वैद्यकीय तपासणी करावी.

अ) वर्षातून १ वेळा **ब) वर्षातून २ वेळा** क) वर्षातून ३ वेळा ड) दोन वर्षातून एकदा

३१.क्षयरोग हा -----शी संबंधित आहे.

अ) फुफ्फुसे ब) हृदय क) मूत्रपिंड ड) डोळे

३२.मलेरिया हा रोग ----- जातीच्या डासामुळे होतो

अ) एडीस इजिप्ती **ब) अनाफिलीस** क) एशियन टायगर ड) पिचर प्लांट

३३.आरोग्य शिक्षण लोकांना खालील गोष्टी शिकवते.

आ) आरोग्याचा प्रचार करणे ब) आरोग्याची देखभाल करणे क) आरोग्याचे संवर्धन करणे

ड) वरीलपैकी सर्व

३४.खालीलपैकी कोणता आजार अनुवांशिक आहे.

अ) टाइप-I डायबेटीस ब) टाइप-II डायबेटीस क) लठ्ठपणा ड) यापैकी एकही नाही

३५.अल्कोहलचा शरीराच्या ----- या भागावर लवकर परिणाम होतो.

अ) स्नायू ब) हाडे **क) लहान मेंदू** ड) मूत्रपिंड

३६.-----हे वर्ष प्रदूषण निर्मुलन वर्ष म्हणून घोषित करण्यात आले.

अ) १९२० ब) १९३५ **क) १९५०** ड) १९६२

प्रश्न २.टीपा लिहा (कोणतेही एक)

१. आरोग्याची व्याख्या व संकल्पना

२. आरोग्य शिक्षणाचे स्वरूप

३. आरोग्य शिक्षणाची व्याप्ती

४. आरोग्य शिक्षणाचे महत्व

५. सामाजिक आरोग्य

६. संसर्गजन्य रोग- प्रसार लक्षणे , रोगनिदान, उपचार व नियंत्रण, प्रतिबंधात्मक उपाय स्पष्ट करा.

मलेरिया, डेंग्यू, चिकनगुनिया, स्वाईन फ्लू, कोविड, एड्स.

प्रश्न ३.

- आरोग्यावर परिणाम करणारे घटकांवर चर्चा करा.
- सामाजिक आरोग्याच्या समस्या स्पष्ट करा .
- सामाजिक आरोग्य आणि शासनाची भूमिका स्पष्ट करा.
- संसर्गजन्य रोग- प्रसार लक्षणे , रोगनिदान, उपचार व नियंत्रण, प्रतिबंधात्मक उपाय स्पष्ट करा.
मलेरिया, डेंग्यू, चिकनगुनिया, स्वाईन फ्लू, कोविड, एड्स.